

STUDIE VŘÍDELNÍ KOLONÁDY KARL. VARY

O NÁS

MgA. Roman Vrtiška & MgA. Vladimír Žák | MgA. Ondřej Lalák | MgA. Jan Stibitz | BcA. Jitka Šemberová | Ing. Arch. Lucie Němcová | MgA. Jan Večerek

Roman Vrtiška a Vladimír Žák se potkali již při studiu na VŠUP, kde započali svoji spolupráci. Dohromady také absolvovali stáž na Alvar Aalto univerzitě v Helsinkách, kde byla jejich práce několikrát oceněna. Po absolvování studia na VŠUP v Praze se stali součástí nastupující svěží generace českých designérů vyznačující se širokou škálou zájmů a profesionálním přístupem k práci. Od té doby se řadí mezi vyhledávané a respektované tvůrce. Věnují se převážně projektům z oblasti architektury, interiérů a produktového designu. Od roku 2016 vedou Ateliér designu nábytku a interiéru (D2) na VŠUP v Praze.

OCENĚNÍ

2006 Ruukki foreclift future concept (FIN) | 1.místo
2007 Books Books Books Habitare (FIN)
2008 Vynikající design
2008 Cena unie profesionálních designérů
2008 Národní cena za studentský design
2008 Cena Student Agency
2008 Cena Českých center
2009 Czech Grand Design | 1.místo
2009 Czech Grand Design | 2.místo
2011 Dobry Wzor (PL)
2013 EDIDA (CZ) | kategorie postel
2014 Grand Prix For Furniture
2014 Cena Designbloku | kategorie nejlepší výrobek
2016 Cena Designbloku | kategorie nejlepší nábytek
2016 Cena Designbloku | kategorie nejlepší instalace
2018 Stavba roku | Icerink
2018 Big SEE | kategorie instalace
2018 Cena Designbloku | kategorie nejlepší novinka výrobce
2019 EDIDA (CZ) | absolutní vítěz
2019 Cena Designbloku | kategorie nejlepší výrobek
2020 BIG SEE | kategorie Hospitality

KLIENTI

Avast
Belda Factory
BOCA
Brokis
Devoto
Dentsu A.N.
Egoé
Heineken
Jitona
Javorina
KAMKV
KKCG
Klier
Krušovice Šalanda
Lasvit
Lugi
město Chomutov
mmcité

Padok
Investment
Pytloun hotels
Rim CZ
Ravak
San Swiss
Škoda ICERINK
Tereza Maxová
Techo
U1
USSPA
VGD
Verreum ad.

KONTAKT

vrtiška&žák
Křižíkova 452/64
186 00 Karlín
Praha 8
Czech Republic

+420 605 730 018
+420 775 280 002

studio@vrtiskazak.com
vrtiskazak.com

ZPRÁVA

Studie Vřídelní kolonády si klade za cíl vymezit se vůči bouracím tendencím a ukázat objekt v jeho nových kvalitách a to nejen estetických, ale primárně funkčních a provozních.

Objekt kolonády patří, společně s hotelem Thermal, mezi vzorové zástupce architektury 60. let. Nese s sebou jasné inspirace bruselským stylem a důslednost v rámci aplikace atypických prvků. Původní architektonické řešení od arch. Otruby v sobě reflektovalo množství zajímavých a praktických řešení, které, bohužel, vzhledem k dokončování projektu jiným autorem, nebyly výsledně dokončeny. Jednalo se především o zelenou pobytovou střechu, integrované salóňkové sezení v tzv. pohárkárnách, výtvarný obklad fasádních průčelí a akcent na kulturně společenskou funkci objektu (např. koncertní “salónek”).

Konstrukce kolonády se aktuálně nachází ve velice dobrém technickém stavu, a tak jsou veškeré úvahy o její demolici racionálně nepodložené a souvisí více s emocemi spojenými s tradičním výrazem centra města, než s objektivním závěrem. Navíc je celé podloží, na kterém stavba stojí, vysoce nestabilní a dle slov hlavního hydrogeologa

města Karlovy Vary a odborníka na geologii a balneo provozy, RNDr. Tomáše Vylity PhD., by byla demolice objektu vyloženě riskantním krokem, jelikož by mohlo dojít k masovým neřízeným vývěrám a to již při relativně běžné výměně materiálů, resp. změně zatížení podloží v daných místech. Jak ukazují příklady z minulosti, konkrétně největší exploze Vřídla na počátku 19. století, mohlo by to mít fatální důsledek na další provoz lázeňských pramenů a vod.

Dále je nutné zmínit také ekonomickou povahu demolice, kdy dochází nejen k absolutní devalvaci hodnoty objektu, ale rozpočet bude nad rámec toho zatížen odvozem sutí a v podstatě přípravou staveniště do stavu, ve kterém bude možné s novou stavbou začít.

V neposlední řadě je také zásadní akcentace kvalit objektu z pohledu historiků architektury. Jak zmiňujeme v úvodu této zprávy, rozhodování v otázce budoucnosti stávající Vřídelní kolonády by nemělo být bráno pouze skrze pragmatickou optiku, ale svou roli zde musí hrát také fakt, že budov z tohoto období zásadně ubývá a je naším posláním se je snažit rehabilitovat a nalézt jim novou funkci. Jinak dojde k asimilaci

jednoho z nejvýraznějších architektonických stylů tehdejšího Československa. Architektura 60. a 70. let vzbuzuje v lidech množství negativních emocí, spojených s obdobím normalizace a socialismu, nicméně má potenciál stát se uznávaným a respektovaným obdobím a to nejen v okruhu odborné, ale i laické veřejnosti. Ostatně jde o jisté specifikum zemí východního bloku, které nemá v jiných lokalitách obdobu, podobně jako např. architektura japonského metabolismu, která již po řadu let patří do světových učebnic a odborných publikací.

Náš návrh se snaží rehabilitovat původní principy arch. Otruby a uvést je do nového kontextu doby a města. Zároveň se snažíme myšlenkově navrátit k historickým principům kolonád a ve velmi neofenzivní formě je aplikovat do exteriéru i interiéru.

Klíčová je pro celý objekt ovšem snaha o vytvoření jakéhosi pomyslného centra kulturně společenského dění města, uzavírající pomyslnou osu Císařské lázně–Městské divadlo–Vřídelní kolonáda. Tato osa nabývá na významu nejen díky plánovaným rekonstrukcím veřejných ploch KAMKV, ale hlavně díky tomu, že jde o instituce, které

mohou plně saturovat společenský život v centru města a nabídnout lokálním obyvatelům možnost, znovu trávit čas v historickém srdci kolonád.

Tento aspekt je zásadní nejen pro objekt Vřídelní kolonády a pro hledání nového funkčního programu, ale zásadnější je pro celkový kontext města, kdy by měla pomoci navrátit lokální život zpět do turistických částí Karlových Varů.

V tomto ohledu je tak nutné zaměřit se na co nejdelší provoz v rámci denní doby, který bude umět reflektovat potřeby různých skupin návštěvníků, od turistů počínaje, přes lokální obyvatele konče.

Tyto principy jasně deklarují naše snahy o “otevření” objektu veřejnosti a vytvoření jakéhosi “zastřešeného veřejného prostoru”, kde by mělo docházet ke střetávání, komunikaci a přirozenému prolínání funkcí. Kvalitní ukázkou tohoto uvažování je např. využití příčné haly objektu pro prostory infocentra, kavárny, obchodu a místa s prodejem vstupenek. Host tak bude mít možnost se snadno a rychle zorientovat v prostoru a navíc má vše tzv. po ruce. Tuto funkci zastává kruhový centrální pult, kde navíc dochází, z provozního hlediska, k úspoře nákladů za personál. Podélná hala objektu zůstává průchozí jako pasáž. Ná-

vštěvníci zde pak mohou nalézt nové mísy pod skleněnými plastikami od Stanislava Libenského a nové sezení ve stávajících prostorách pohárkáren. Lineární řada sezení, navrženého na míru pro Vřídelní kolonádu, zase odkazuje na dispozici historické litinové kolonády. To vše podpořeno masivní aplikací zeleně, která reflektuje nejen původní řešení historických předchůdců, ale přirozeně také fakt, že je objekt v podstatě takovým malým skleníkem s vlastním, nezávislým a zcela ekologickým zdrojem tepla, které umožňuje vegetaci bujet. Hosté se pak v takových prostorách budou cítit příjemněji a přirozeněji.

Vzhledem k nutnosti výměny ext. výplní pak navrhujeme doplnit fasádu o pivotově otevíravé díly, které umožní otevření fasády a propojení interiéru s exteriérem. Vřídelní hala je pak ponechána v téměř nezměněném stavu, přičemž jsme ji doplnili o novou výtryskovou mísu z tenkostěnného betonu s výztuhou ze skelných vláken. V rámci navázání na myšlenky architektury 60. let a jejího vizuálního stylu jsme definovali nový podhled v celém objektu. Ten je navržen jako plastický prvek tvořený 3D prolamovanými segmenty v podobě trojúhelníků. Tyto prostorové kazety jsou zamýšleny

z perforovaného hliníkového plechu. Na řešení stropu pak plynně navazuje obklad galerie / ochozu ve 2. NP. Ten jsme navrhli v provedení leštěného měděného plechu. Díky vysoce lesklému povrchu se tak může veškerý “život” pod ním zrcadlit jako ve vodní hladině. Jeho příjemný teplý odstín pak nejen pocitově zatepluje interiéry, ale nepřímo odkazuje na termální stupnici a teplotu Vřídla. V rámci galerie došlo také k odstranění masivního zábradlí, které navrhujeme, pro optické odlehčení hmoty a lepší vizuální komunikaci, nahradit za skleněné plochy.

V rámci 2. NP dochází ke změně provozních vazeb. Navrhujeme zde umístit interaktivní část naučné expozice o karlovarských minerálních vodách, jejich vzniku, historii a využití, jakožto fundamentu a podstaty města. Součástí této expozice bude také promítací sál v místech současného řídicího centra SPLZAK. To přemísťujeme do adekvátnějších prostor nad vstupem z Divadelního náměstí. Nad podélnou halou pak bude v prostorách galerie umístěna odpočinková zóna pro lázeňské hosty, vybavena pohodlným čalouněným sezením v duchu VIP salónek. V intimní atmosféře a pocitu výjimečnosti zde pak

mohou lázeňští hosté využívat plně klidu těchto prostor, spojených s výhledem na řeku Teplou.

Stávající a nevyužitý ochoz nad výtryskem Vřídla pak přetváříme na tzv. respiratorium. Vzhledem k faktu, že je prostor částečně uzavřený, dochází zde k vysoké míře uvolňování iontů do vzduchu prostřednictvím tryskající vody. Kvalita ionizace vzduchu je pak velice blízká vysokohorskému horskému prostředí. S odkazem na lázeňské kúry bychom chtěli prostory oživit tímto inhalčním pobytovým místem.

V rámci střechy se snažíme o reinkarnaci původní myšlenky. Vzniká tak nová zelená a pobytová střecha se samostatným barem, promítací plochou a jednoduchým stíněním pro slunečné dny, která staví na prominentní poloze objektu a možnosti akomodovat v celkové ploše velké množství návštěvníků. Jde o veliký komerční potenciál, který může v případě soukromých akcí (a to nejen v rámci KVIFF) uspokojit poptávku po takových prostorách.

V rámci běžného provozu zde mohou trávit čas s občerstvením a vyhlídkou běžní hosté, ve večerních hodinách pak může být

prostor využíván na pravidelné projekce, taneční, či jiné zábavy v duchu lázeňského koloritu a života. Opět zde využíváme elementu zeleně jakožto prvku, obohacujícího nejpřirozenější formou své okolí a poskytujícího vláhu a stín. Již při pohledu z ulice tak bude jasné, že na střeše došlo k radikální přeměně.

Jemnou, leč zásadní změnou by měl projít také exteriér objektu a provozní vazby. Objekt nově otevíráme směrem k Tržišti. Zpřístupňujeme veřejné WC rovnou z ulice a vytváříme nová přístupová schodiště, splňující normy pro imobilní, v podobě kombinace schodiště a rampy. U vstupu na WC je pak výtahové lobby, které umožňuje (v případě soukromých akcí s trváním mimo běžnou otevírací dobu) objektu přístup rovnou “z ulice na střechu”. Klíčovým pro vnímání exteriérových změn je pak plošné odkrytí plata přes řeku Teplou, čímž říčku zpřístupňujeme nejen opticky, ale také fyzicky. V místě nového vstupu je na vodní hladině umístěné lehké demontovatelné molo z pororoštu, na němž se nachází sezení. Hosté si tak mohou užít výrazově silného momentu výsti regulace vřídelní páry, který je nyní, díky přemostění plata zrakům neviditelná. Tento “démonický” pr-

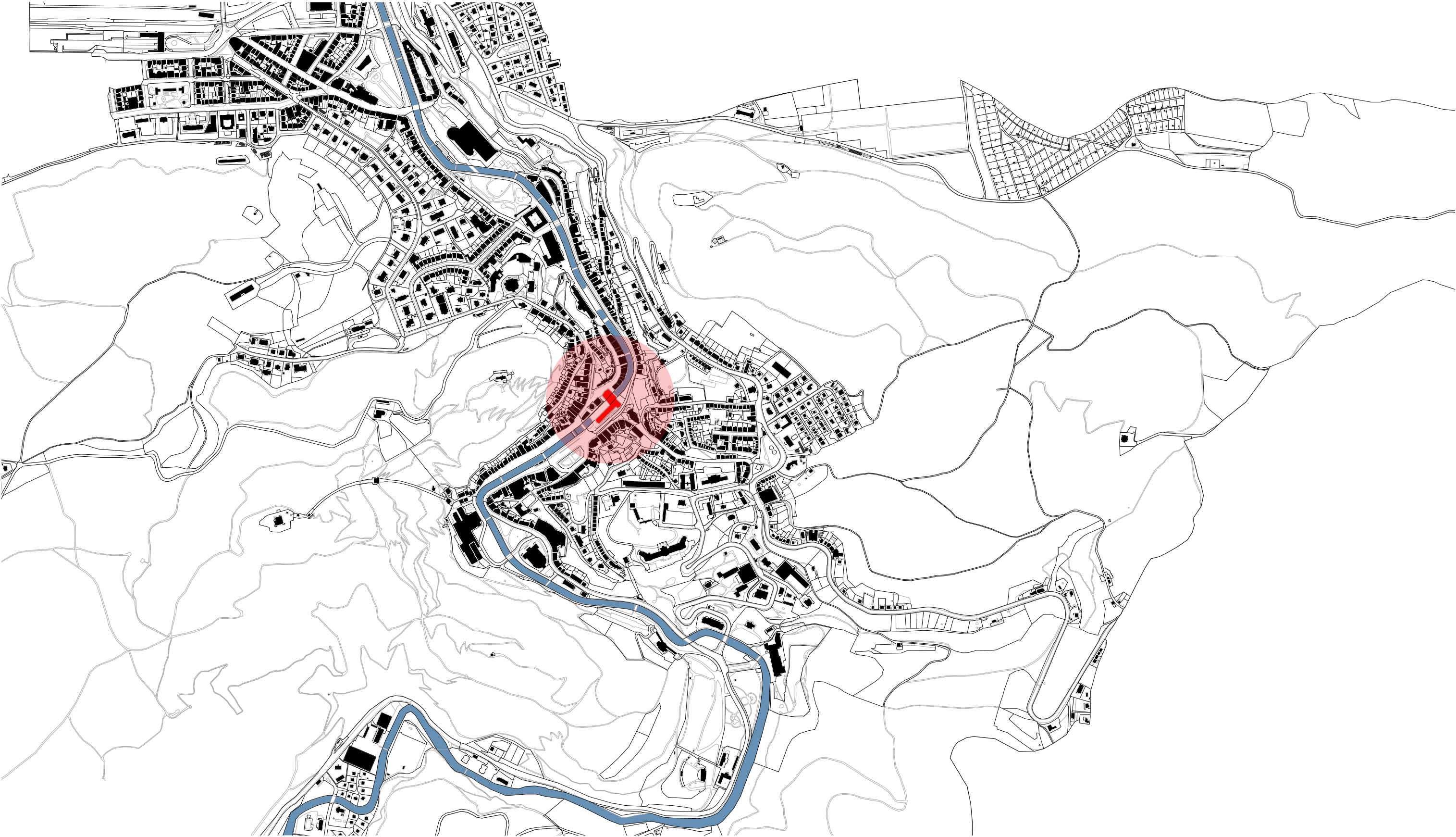
vek se pak stává také pozvánkou na exkurzní trasu podzemím. Nástup na tento okruh je venkem, za pomocí nově umístěné rampy podél lodi pitných kúr, pokračující pod příčnou lodí až do stávajících prostor, které bude nutné v další etapě kultivovat a dát jim potřebnou formu a obsah. Celá trasa končí novým vyústěním v podobě půlkruhového schodiště, evokujícím vývěr pramenů.

Samotný objekt je zvenčí téměř ponechán v původním stavu, s tím rozdílem, že vnější nosný sloupový systém navrhujeme natřít do světlé barvy, která má evokovat dojem klasické kolonády, ale zároveň narušit velkou plochu oceli a skla, která zcela postrádá jakýkoliv historický kontext, a stává se tak pomyslným trnem v oku veřejnosti a okolní zástavbě. Ve stejném duchu navrhujeme aplikaci vertikální zeleně místo nepřívětivých ploch tmavých žulových obkladů průčelí. Jde o hold původnímu návrhu, kdy bylo počítáno s dekorativním obkladem. My nahrazujeme dekor zelení, která jakoby fluidně prochází z interiéru do exteriéru a navíc s sebou přináší příjemnější klima pro okolí objektu a efekt zadržování vláhy ve městě. Samozřejmostí jsou pak drobné detaily, jako nová madla vstupních dveří vytvořená na míru, či plynulé prolnutí interiéru s exte-

riérem v podobě úpravy ulice Vřídelní, kde dojde k vytvoření pěší zóny s omezeným provozem, sjednocení nivelety terénu, navazující na novou formu pobytového schodiště pod barokním kostelem sv. Máří Magdalény a výsadbě nové linie stromů.

Touto studií se snažíme navázat na to nej kvalitnější, co původní soutěžní návrh nabízel a také na hodnotné odkazy architektury 60. let. Zároveň se pokoušíme ideově sledovat hodnoty historických staveb a neinvazivní formou je implementovat do návrhu. 21. století s sebou ovšem přináší zcela nové požadavky na provozy — jak funkční, tak ekonomické. Oba byly při navrhování důsledně zohledňovány. Výsledkem pak je oživení objektu Vřídelní kolonády v duchu místa potkávání, edukace, relaxace a kulturního života, kde se v jednom místě nepotkávají pouze přespolní, či místní hosté, ale tři rozdílná období života Vřídelní kolonády.

“Kolonáda jako
zastřešený
veřejný pros-
tor.”

INSPIRACE HISTORIÍ

#1

Sloupový řád definovaný světlou barvou je symbolem a specifikem lázeňských kolonád

#2

Výrazná dekorativnost a zpracování detailů jak v interiéru, tak v exteriéru

#3

Množství zeleně v rámci interiéru vytvářející výjimečný pocit zámeckého skleníku

#4

Lineárně umístěné lavičky na ose hlavní lodi kolonády

#5

Akcent na lázeňské procedury a pitný rituál

KONCEPT

#1

Začlenění kolonády do veřejného prostoru města

- definice veřejného prostranství
- nové schodiště/rampa, na Tržišti
- vytvoření pěší zóny na ul. Vřídelní
- veřejné WC přístupné z Tržiště

#2

Otevření přístupu k řece Teplá

- kontakt člověka s řekou
- sestup do úrovně hladiny
- výhled na vývěru Vřídla nad řekou

#3

Vytvoření významného společenského bodu pro lokální obyvatele

- akcent na pořádání pravidelných společenských akcí v interiéru i exteriéru kolonády
- náplň dostupná a zajímavá pro místní

#4

Osvěžení a zjemnění vnějšího pláště objektu

- nová barevnost řádu nosných kří
- zeleň v rámci fasádních průčelí
- vizuální odlehčení atiky
- jemný barevný akcent

#5

Aplikace koncepce multifunkčního domu

- sjednocení funkcí / minimalizace
- přirozená syntéza provozů
- kavárna + prodejna + infocentrum
- výstavní prostory + expoziční okruh
- pitné kůry + inhalační sál
- relaxační prostory
- pobytová střecha / pronájmy
- veřejné WC

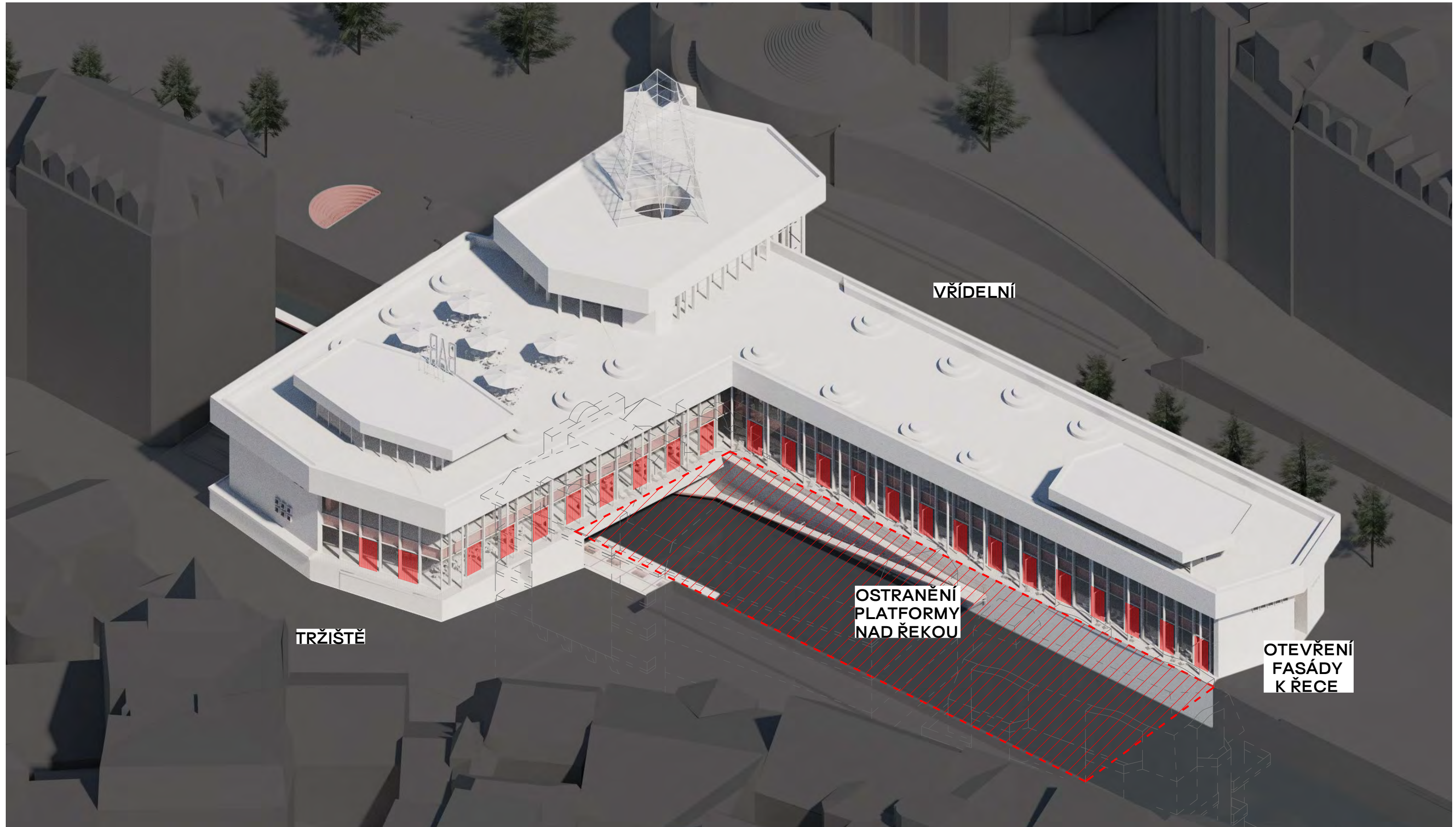
REFERENCE

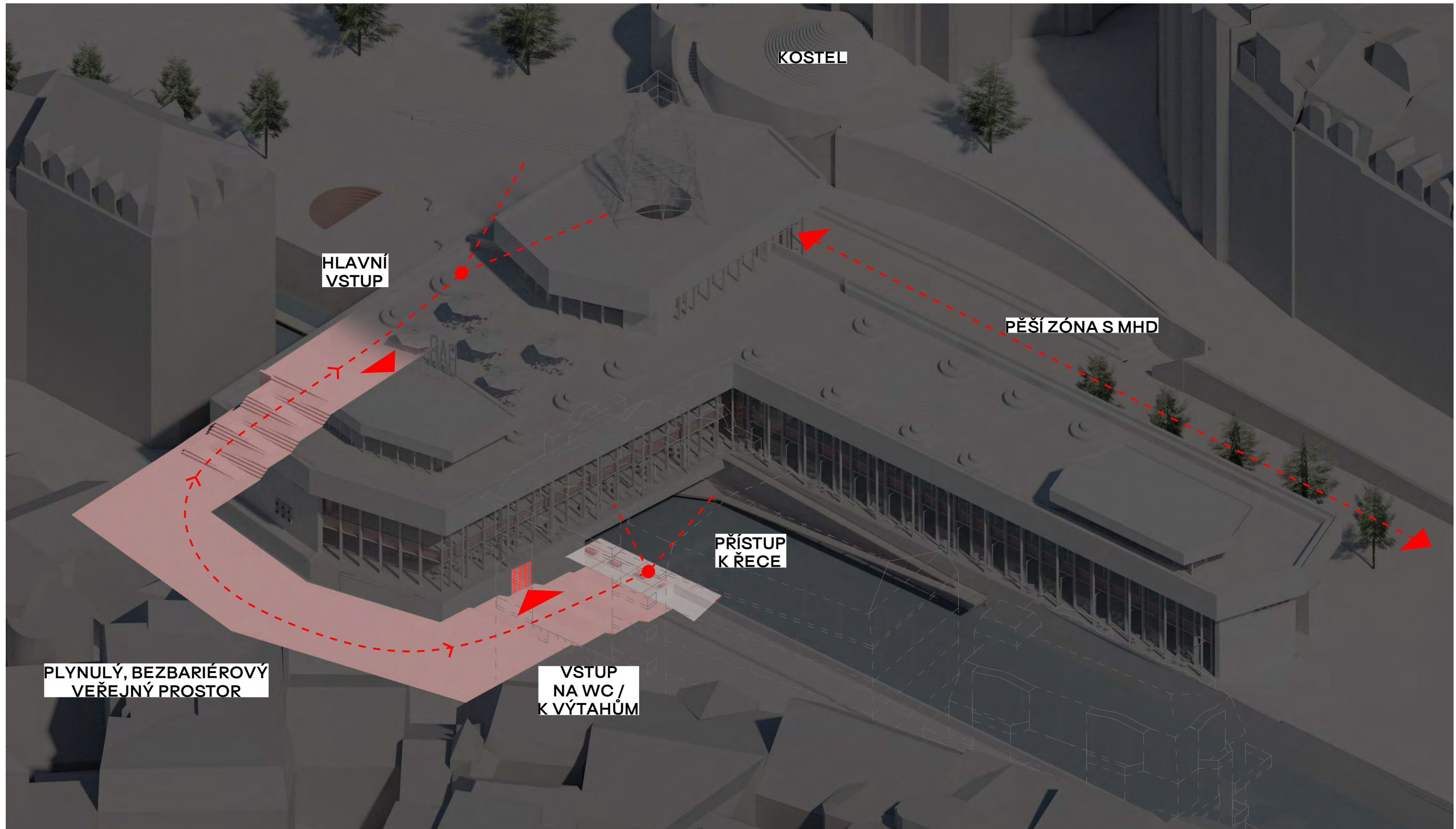

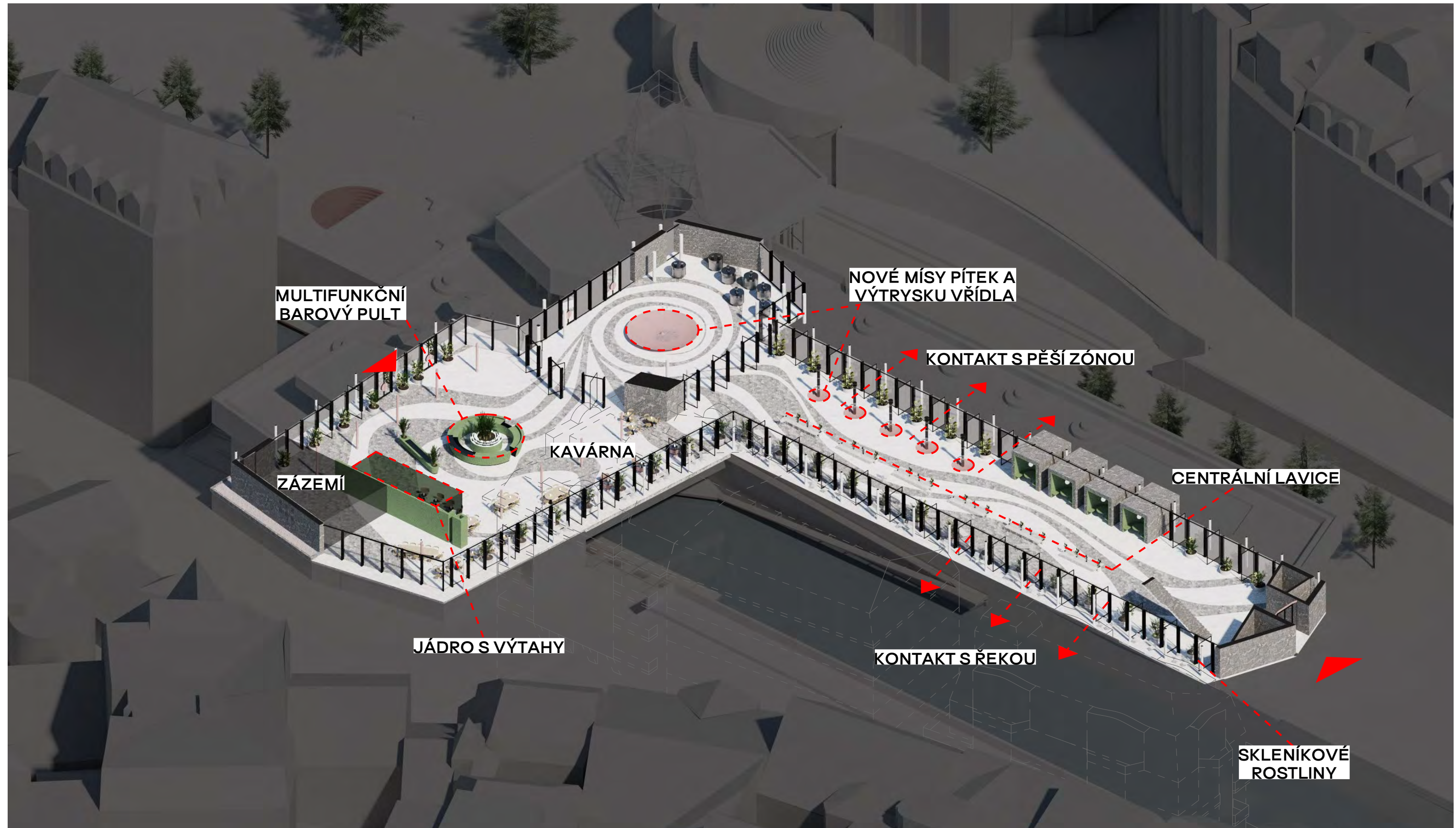

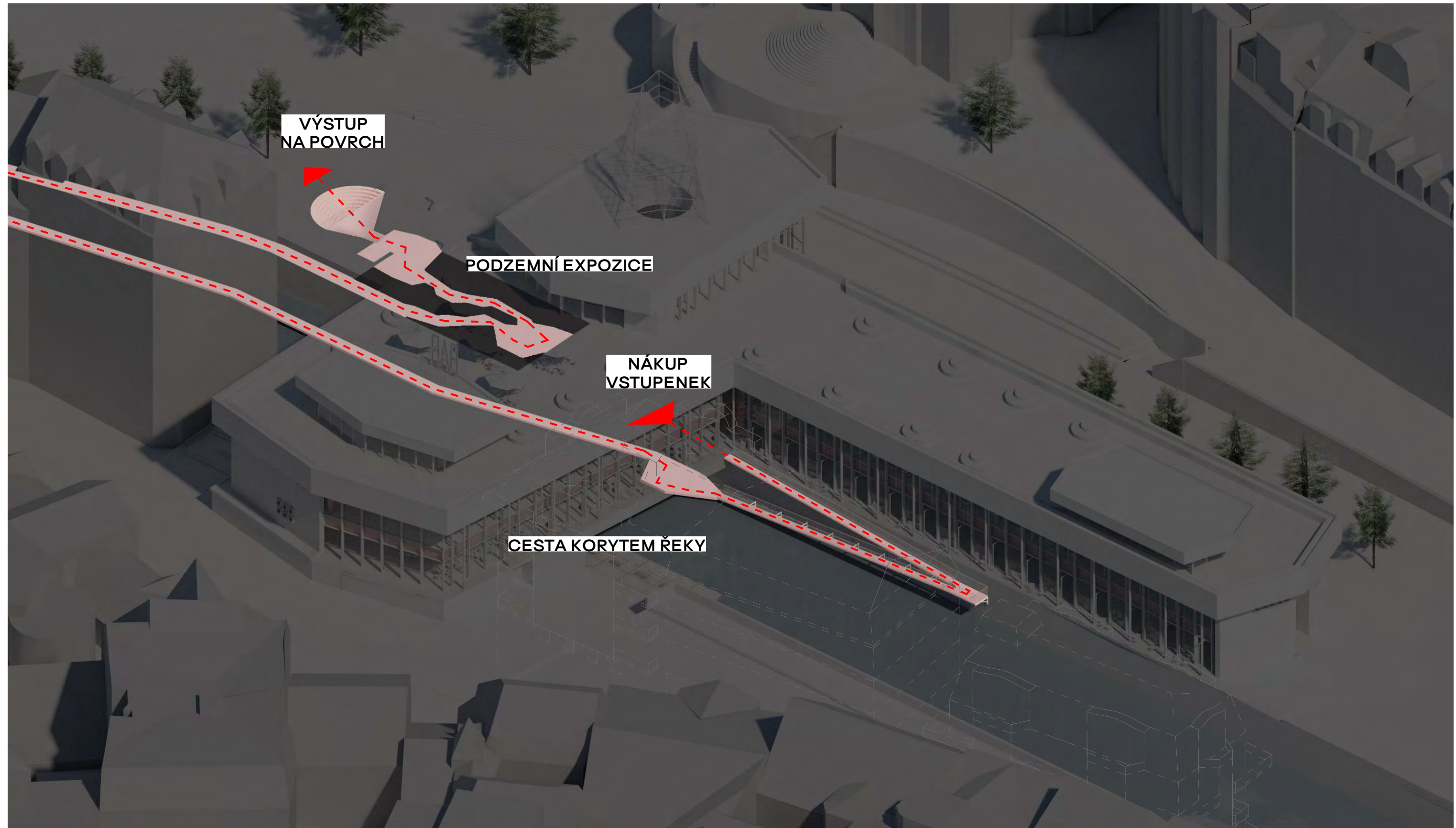

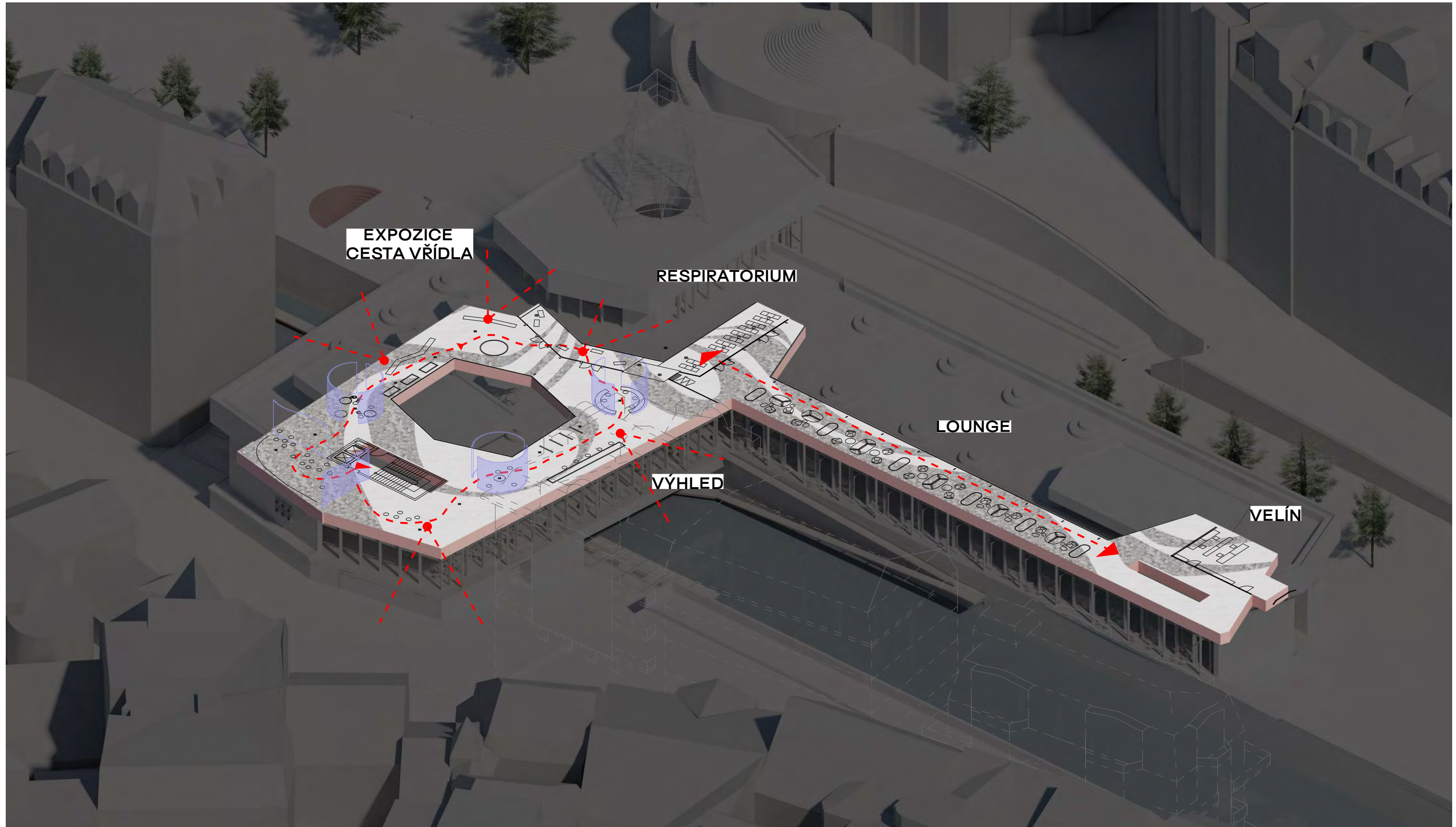
KONČEPČNÍ SCHÉMATA

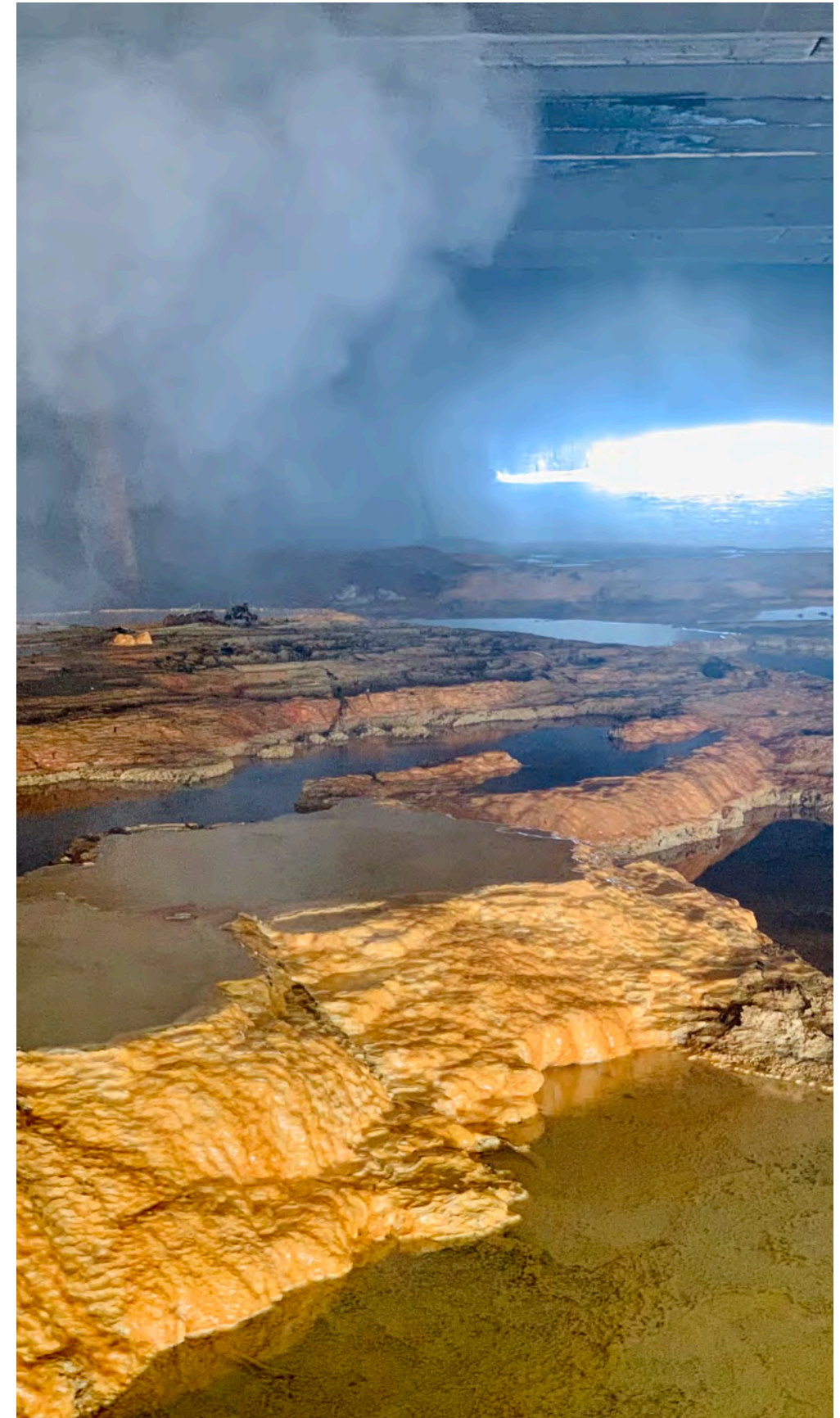
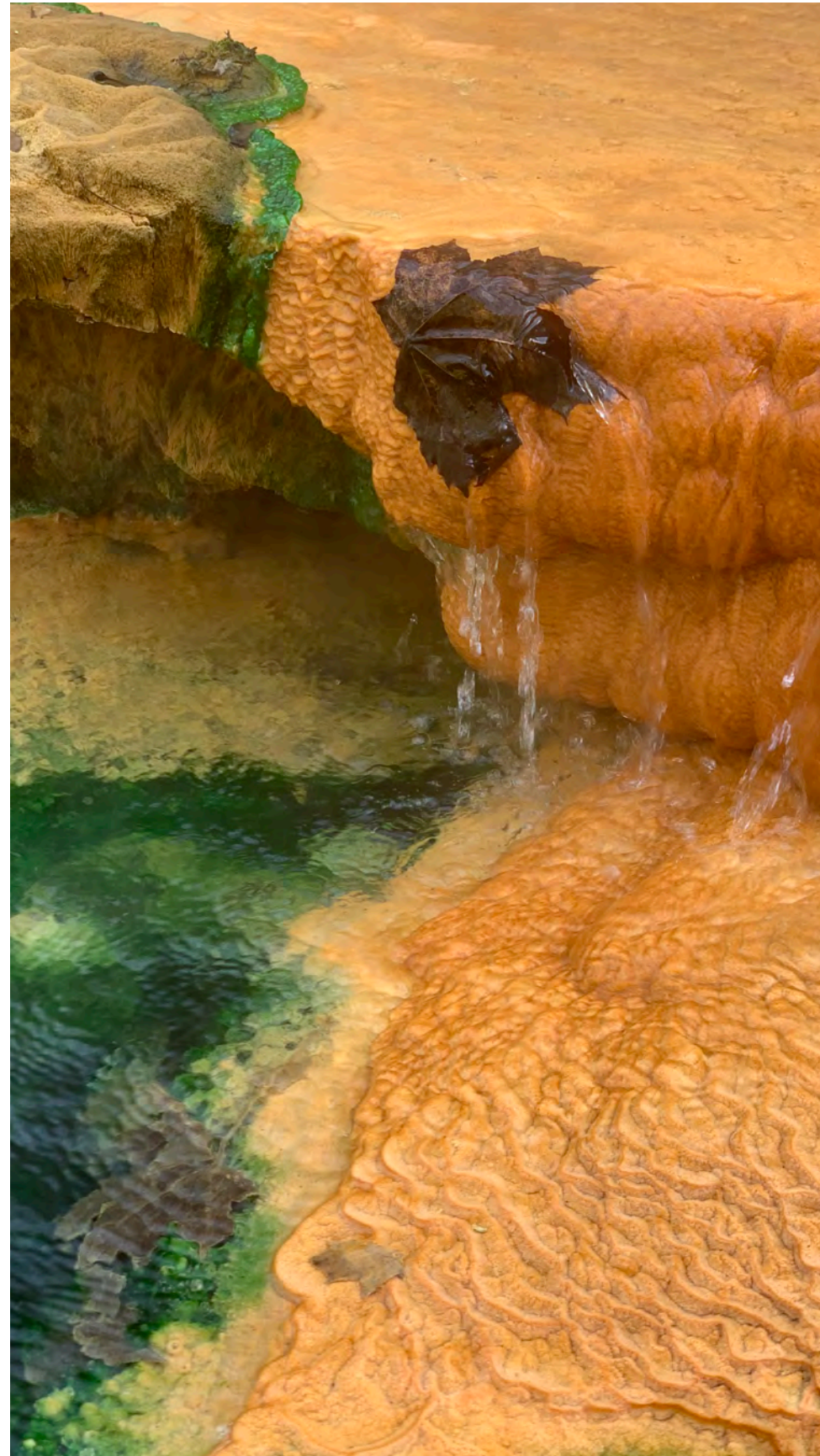
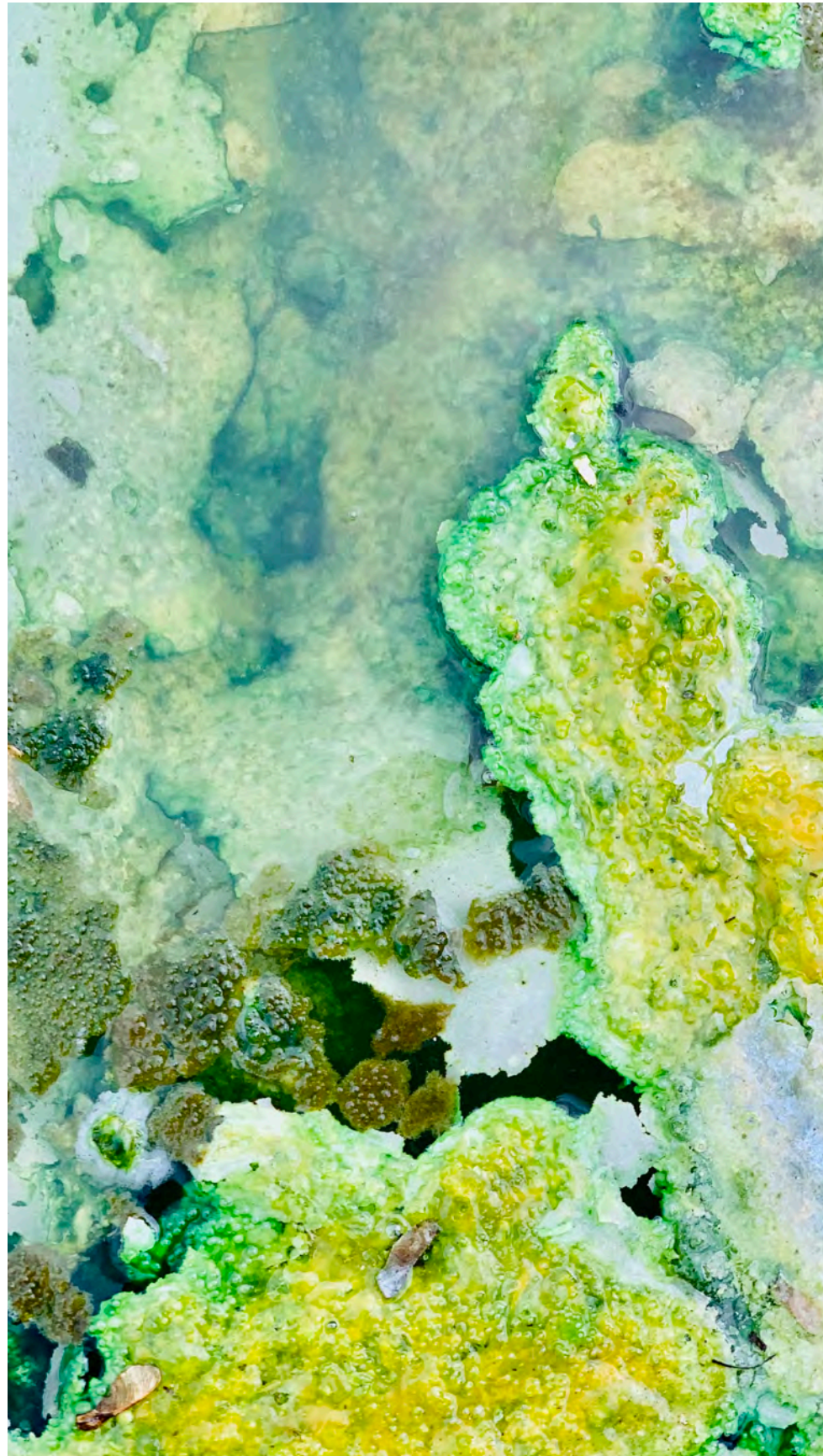

INSPIRACE MÍSTEM

VIZUALIZACE

1879

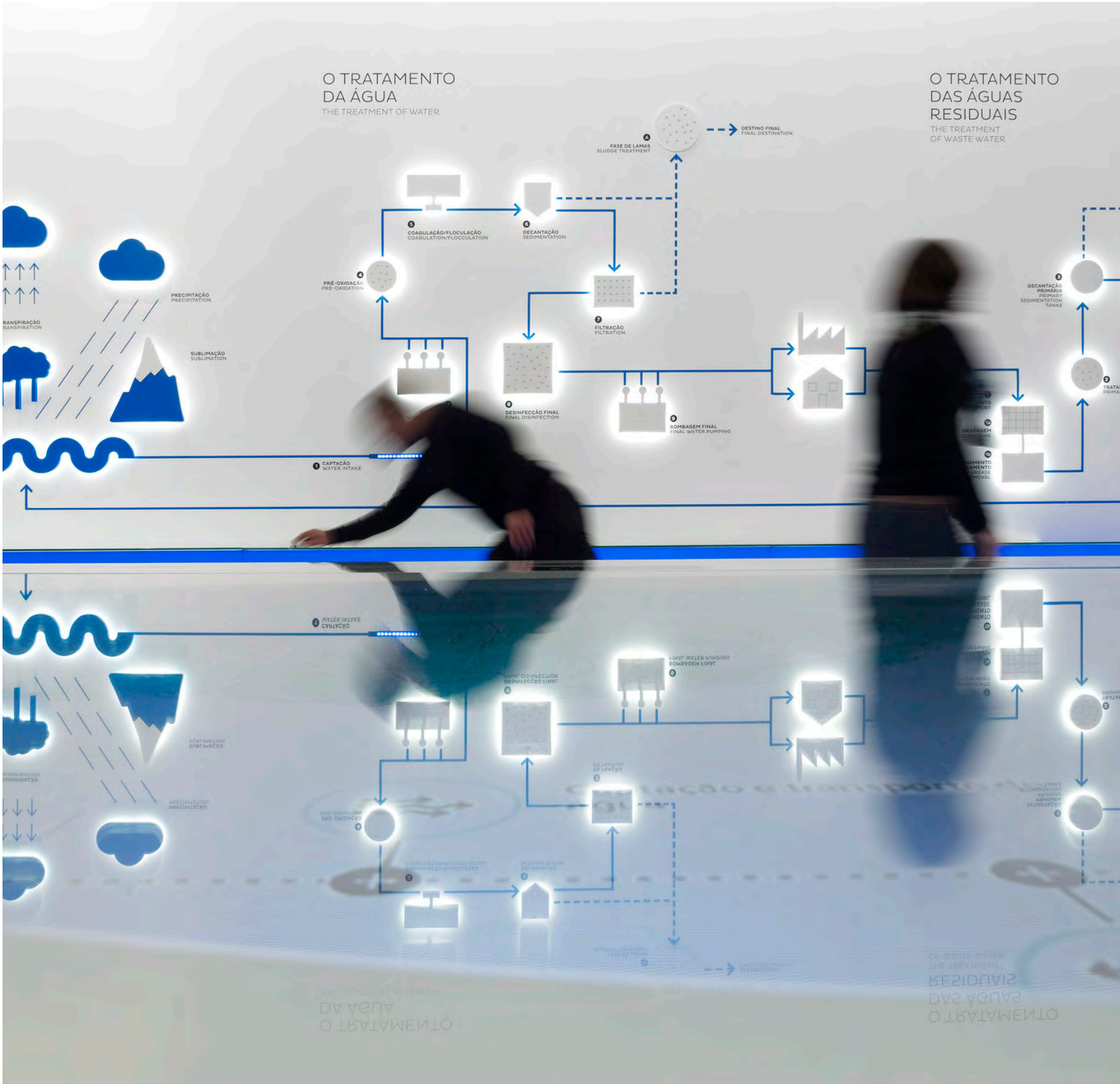
1975

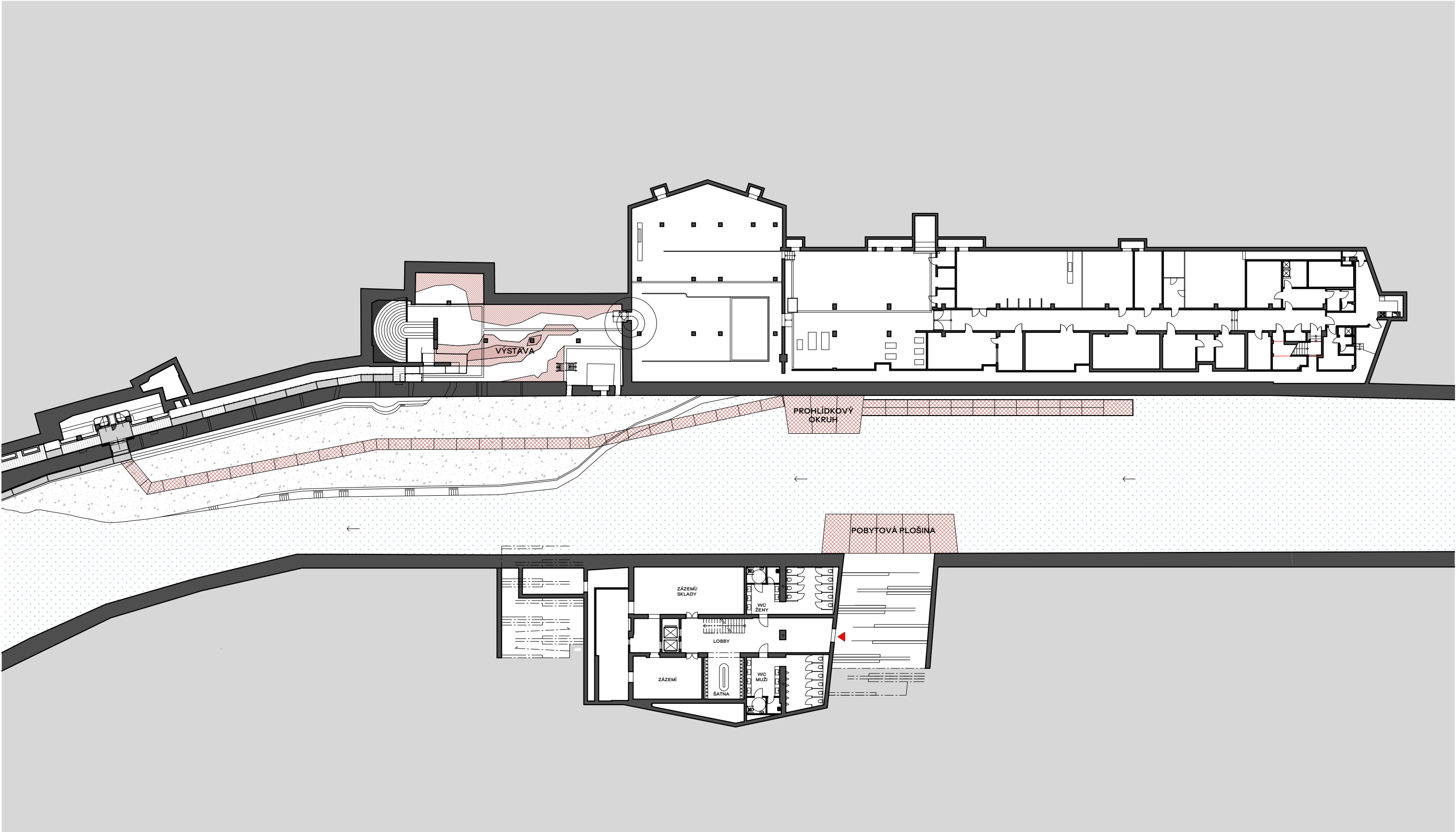
2021

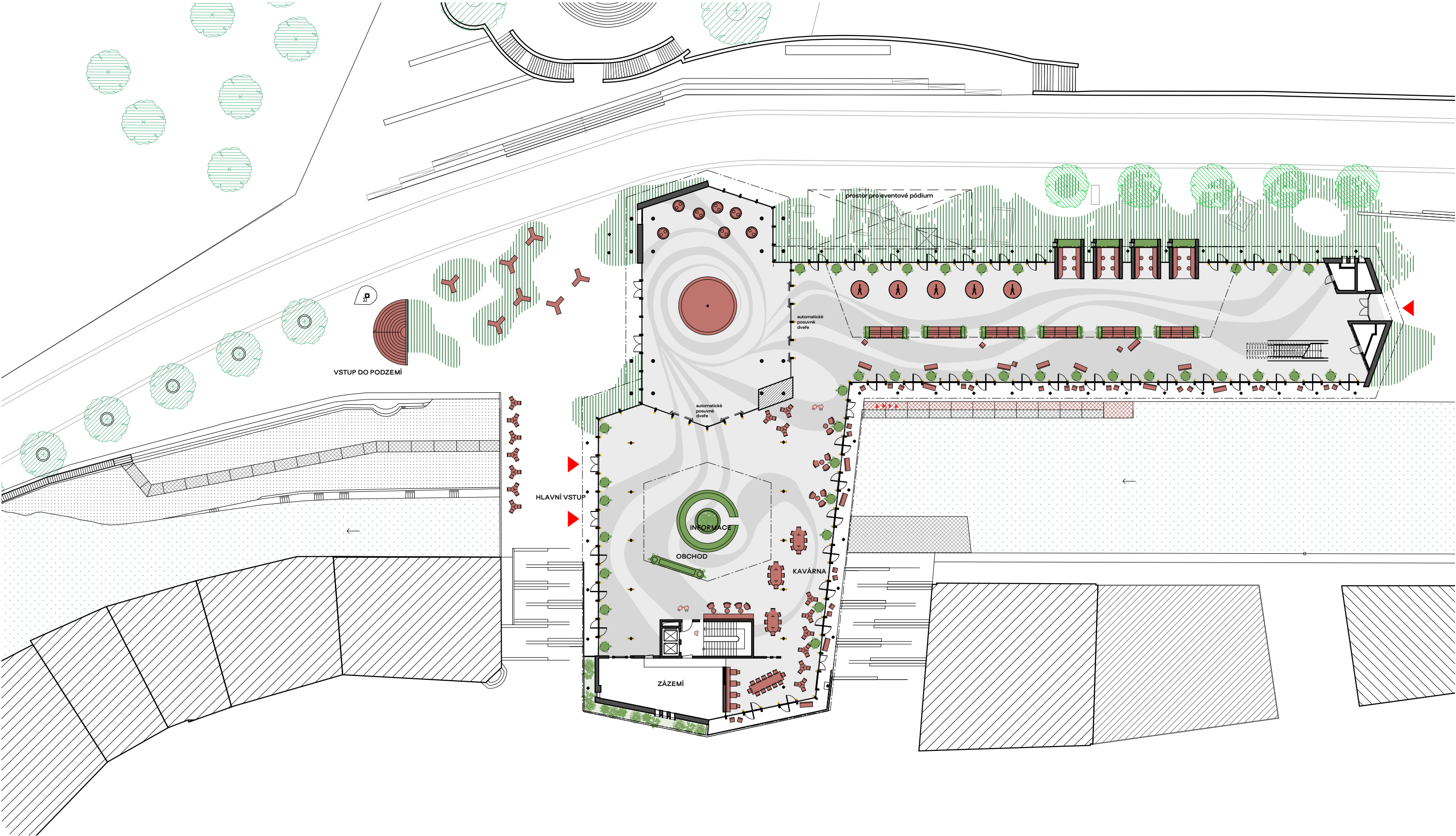
REFERENCE EXPOZIC

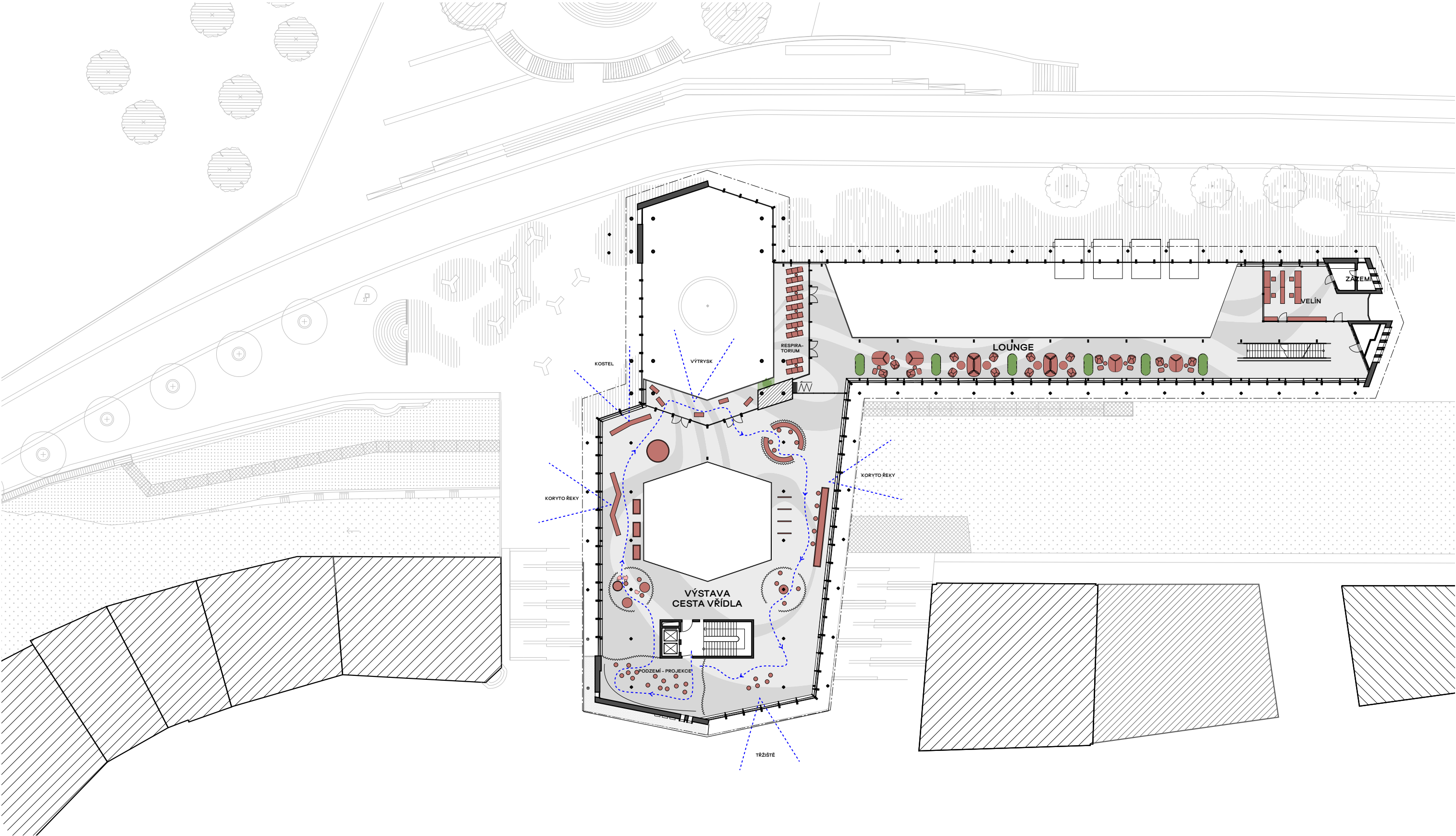

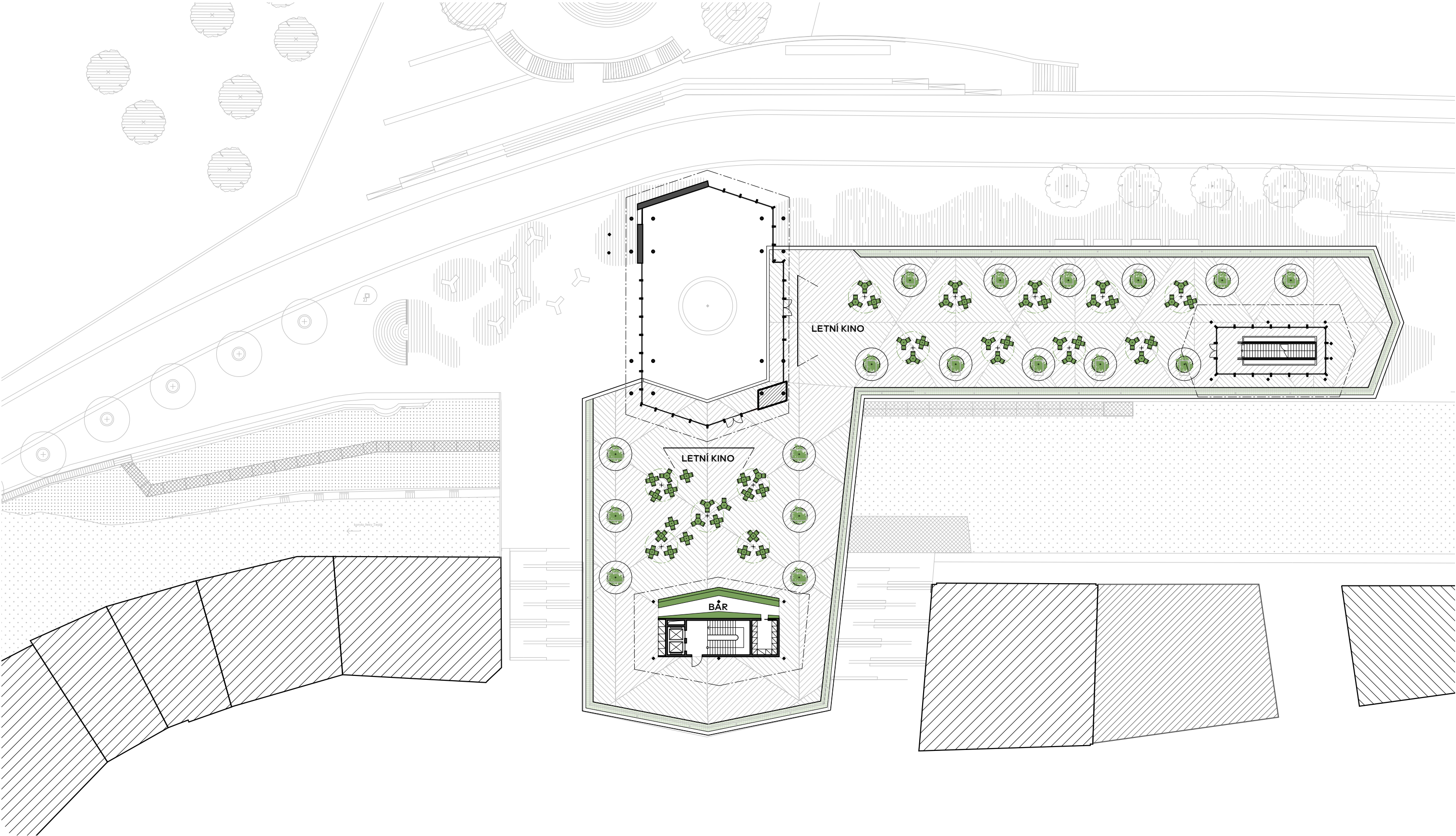

DISPOZICE & POHLEDY

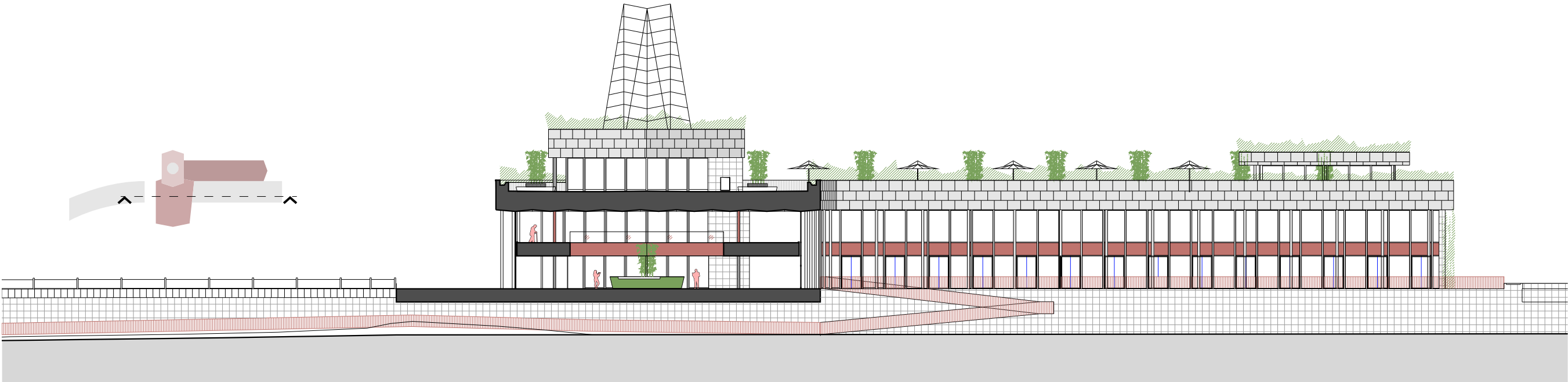

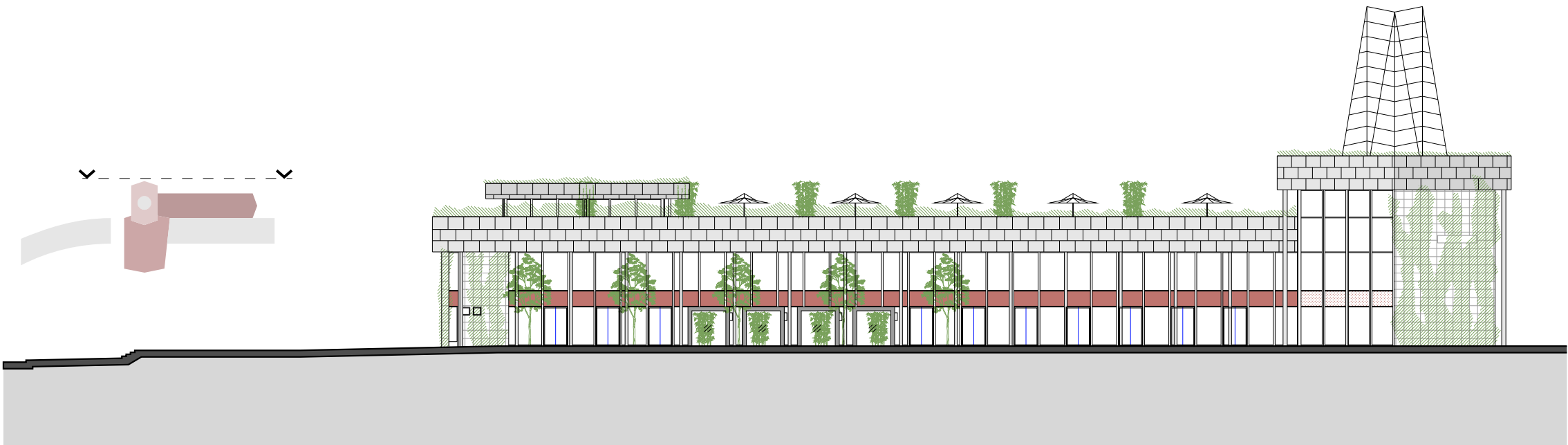

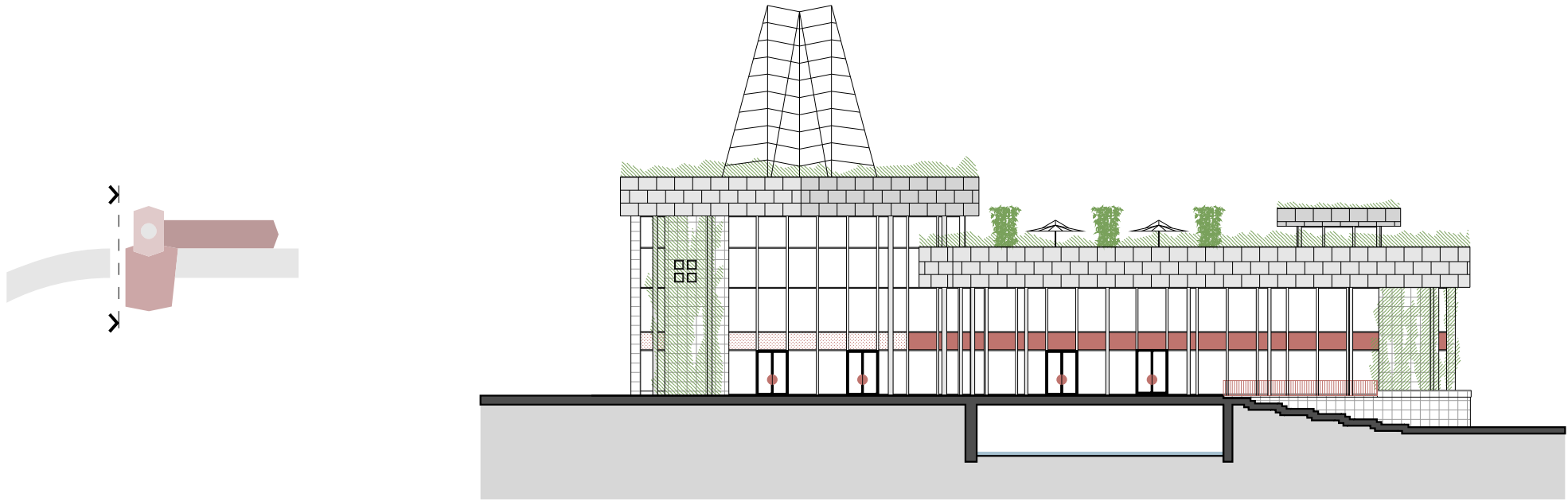
ŘEZ PODÉLNÝ
HALA PITNÝCH KÚR

ŘEZ PODÉLNÝ
ŘÍČKA TEPLÁ

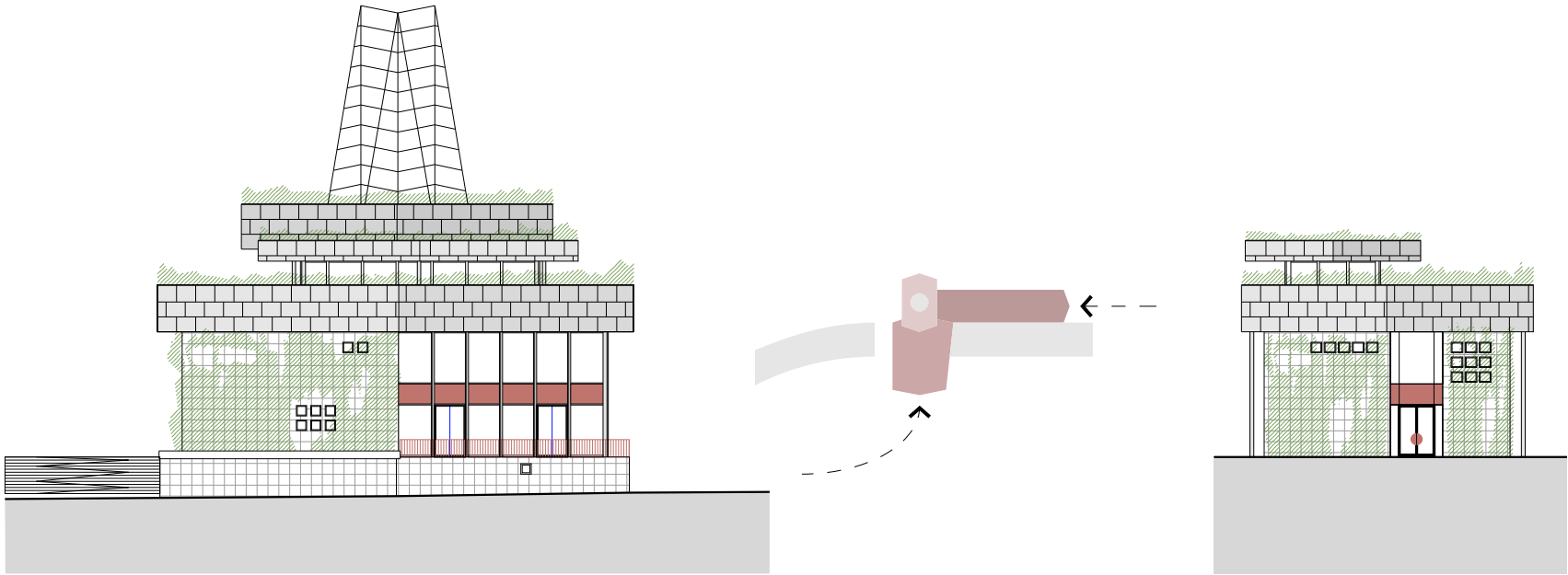
POHLED
VŘÍDELNÍ

ŘEZ PŘÍČNÝ
U KOSTELA

ŘEZ PŘÍČNÝ
HALA PITNÝCH KÚR

POHLED
TRŽIŠTĚ

POHLED
VSTUP OD DIVADLA

DĚKUJEME